

SJÚKRAHÚSVERKIÐ

Fyri at læknar skulu tíma at arbeiða í Færoyum og fyri at arbeiðið skal vera meira effektivt, so er neyðugt at skurðgongin altíð er mannað.

Risastór uppgáva at loysa

Ein skjóttarbeiðandi nevnd, sum skal lata álit til landsstýriskvinnuna hálvan mai, hevur ovmikið at seta seg inn í og taka støðu til

Longu hálvan mai, skal nevndin, sum landsstýriskvinnan við heilsumálum, Sirið Stenberg, hevur sett, koma við tilmælum til landsstýriskvinnuna.

Í veruleikanum skal nevndin mæla til, hvussu vit menna okkara heilsuverk komandi árin.

Men boðskapurin frá landsstýriskvinnuni umfatar í veruleikanum eisini, um vit framhaldandi skulu hava eitt heilsuverk, sum kann veita tænastr á sama støði sum í grannalondum okkara – um enn ikki allar tænastr verða veittar í Føroyum.

Nevndin hevur fingið triggjar stórar spurningar at svara uppá:

– At gera tilmæli um hvørjar grundleggjandi viðgerðir/tænastr skulu vera í føroyska sjúkrahúsvirkinum. Í hesum sambandi skal eisini gerast tilmæli um hvørjar viðgerðir/tænastr skulu verða á hvørjum sjúkrahúsi, og hvussu hesar skulu samskipast millum sjúkrahúsini.

– At gera eina ætlan fyri, hvussu læknar og onnur heilsustarvsfólk kunnu útvegast og mennast til føroyska sjúkrahúsvirkið.

– At gera meting av figgjartiliga tørvinum fyri alt sjúkrahúsvirkið, sum gevur neyðugt ráðarum til at veita heilsutænastr á fremsta støði, og neyðugu starvsorkuna til tess. Eisini skal bólkurin koma við boði uppá, hvørji amboð kunnu nýtast til at handfara økta figgjartørvin, sum verður í sjúkrahúsvirkinum í framtíðini.

Nógvir læknar

Nevndin, sum skal taka sær av hesum arbeiði, er mannað við umboðum fyri nógvar bólkir í heilsuverkinum og fyri starvsfólk á øllum trimum sjúkrahúsvirkinum.

Læknar manna á leið ein triðing av nevndini.

Tað eru ikki allir læknar hava somu sjónarmið, men hyggur ein eftir einari frágreiðing frá Læknafelagnum, so er ein ávís semja um, at

verður sama leið gingin, so sakkar føroyska heilsuverkið afturút í mun til heilsuverkini í grannalondunum.

Læknarnir gera vart við, at verður heilsuverkið ikki ment av álvara, so er vandin fyri, at vit ikki fáa nóg mikið av læknum og øðrum starvsfólki hendan vegin.

Læknafelagið mælir til, at vit fáa uppraðfest heilsuverkið, so tað í framtíðini fer at draga yngri læknar hendan vegin at arbeiða.

Tørvurin er stórir á serlæknum, so kanska kann avtala gerast við okkurt meginsjúkrahús um, at hesir læknar koma hendan vegin undir útbúgving sum serlæknar.

Eisini mælir onkur til eina loysn, har serlæknar hvørt ár ella annaðhvørt ár í longri tíðarskeið sleppa at arbeiða við serlæknum innan teirra egna økið í eina tíð.

Hetta fyri at tryggja, at fakligu førleikarnir mennast.

Heilsuverkið má mennast – uttan mun til hvat vit velja

Tað krevur nógvar læknar afturat við ymiskum førleikum, skulu vit hava eitt trygt heilsuverk, sum veitr sjúklingunum trygd

Árni Gregersen

Uttan mun til um føroyskir myndugleikar velja, at Føroyar skulu hava eitt nútímans heilsuverk við neyðugum førleikum – ella valt verður at lata føroyska heilsuverkið verða ein partur av einum størri heilsuverki í einum av okkara grannalondum, so fer tað at kosta nógvan pening og krevja nógv fólk við ymiskum førleikum.

Ein stór nevnd, sum landsstýriskvinnan við heilsumálum, Sirið Stenberg hevur sett, skal gera eina menningarætlan fyri føroyska sjúkrahúsvirkið.

Fyri at kunna gera eina slíka menningarætlan, so er eisini neyðugt at taka støðu til, hvussu stórt og vælvirkandi føroyska heilsuverkið skal vera.

Ein av hornasteinunum í menningararbeiðnum er, at vit framvegis skulu hava trý sjúkrahús í landinum.

Landsjúkrahúsið skal framvegis vera megin-sjúkrahúsið, men í arbeiðssetninginum hjá stóru nevndini stendur, at vit eisini skulu hava sjúkrahús í Klaksvík og á Tvøroyri.

Tað vil siga, at nevndin sleppur undan at taka støðu til um øll sjúkrahúsini eru partar av heilsuverkinum í framtíðini.

Tey skulu heldur mæla til, hvat tey smærru sjúkrahúsini skulu brúkast til.

50 læknar afturat

Læknafelag Føroya er umboðað í nevndini, sum skal lata álit frá sær hálvan mai.

Felagið hevur áðrenn nevndin var sett innan hýsis arbeiðt við spurninginum um, hvussu læknar í Føroyum síggja menningina í heilsuverkinum.

Læknafelagið og limir tess vísa á, at í grannalondum okkara verður læknavísindin miðsavnað, so

Jákup Petersen, yvirlækni, hevur hvassar atfinningar móti viðurskiðunum, sum eru í dag.

sum mest fæst burturúr tí vitan og teimum førleikum, sum læknarnir hava.

Felagið heldur, at okkum tørvar einar hálv-hundrað læknar afturat í Føroyum og at heilsuverkinum tørvar einar 350 milljónir afturat fyri at koma á støði, sum er í grannalondum okkara.

Í Føroyum er tað ikki ein meginregla at miðsavna. Viðhvørt verða summar kanningar og viðgerðir tiknar heim, men oftast er hetta mest fyri at sleppa undan at gjalda fyri, at hetta verður gjørt aðrastaðni.

– Tað verður kallað heimtøkur av kanning og viðgerð og vit vita væl, at sæð frá einum læknafrøðiligum sjónarmiði, so hevði tað ofta verið betri, at funktiónin lá í eini størri sjúkrahúdeild uttanlands. Hinvegin fær sjúkrahúsideildin hækkað játtanina um heimtøka fer fram. So her gongur væl ofta peningur framum sjúklingin, segði Jákup Petersen í einum skrivi til ein læknafund.

Í skrivininum finst Jákup Petersen, yvirlækni, eisini at, at so at siga onki eftirlit er við, hvat hendir í heilsuverkinum.

Tað finst í dag ongin myndugleiki, sum hevur eyguni við, hvussu arbeiðt verður og um dygðin er í lagi.

– Sostatt er sjúklinga-trygd í Føroyum ikki eksisterandi. Spurningurin er, um vit sum læknar kunnu liva við hesum. Svárið er sjálvandi nei, skrivur Jákup Petersen.

Ongin støða

Yvirlæknin hevði nøkur hvøss orð móti politikarunum, sum hann heldur ikki duga ella vilja taka støðu.

Hann vísir á eina ætlan um, at nú skuldi sleppast undan duplutfunksjónum. Til dømis skuldi ortopædi ikki bæði vera í Havn og í Klaksvík.

Tað skuldi landsstýrismaðurin syrgja fyri.

Tá ið málið var avgreitt, var niðurstøðan, at vit skuldu hava serviðgerðinga bæði í Havn og Klaksvík, men eisini á Suðuroyar Sjúkrahúsi.

Og fyri stuttum var tað sama við urologi. Tað endaði eisini við, at hendan viðgerðin skal vera eitt sindur á hvørjum av teimum trimum sjúkrahúsunum.

– Tað er alneyðugt, at vit fáa óheftan heilsufrøðiligan mynduleika inn ímillum politikarar og starvsfólk/sjúkrahús, sum eftir kanning, eftirliti, góðkenning og við álitandi hagtølum, kann koma við tilmælum, sum partarnir hava lættari við at taka undir við og sum gevur sjúklingunum ta trygd og dygd, teir hava rætt til, segði Jákup Petersen.